

Předmluva

Na fungování moderního demokratického státu se významnou měrou podílí územní samospráva, která je výrazem důvěry státu ve schopnost občanů spravovat si své lokální záležitosti na úrovni pospolitostí nižšího řádu ke spokojenosti jejich i celého společenství, které se historicky vyvinulo ve státní útvar, jehož evoluce pokračuje dál směrem k začleňování do nadstátních systémů zaručujících ještě vyšší komfort uspokojování veřejných potřeb, než jakého je schopen stát spoléhající se sám na sebe. Státy střední a východní Evropy po roce 1989 zahájily proces reforem, v jejichž rámci se uskutečnil i proces obnovy veřejné samosprávy jako nedílné součásti veřejné správy. Tato obnova se nesla nejenom v duchu historických tradic samosprávy, ale i ve snaze vybudovat moderním potřebám člověka co nejvíce odpovídající institut. Tím byl proces obnovy rozšířen v podstatě na proces vytváření systému veřejné samosprávy, který odpovídá národním tradicím, modernímu pojetí veřejné správy a vzhledem k procesům začleňování do evropských struktur též evropským standardům v této oblasti. Rozmanitost těchto procesů a rostoucí význam samosprávy podnítil zájem pracovníků katedry správní vědy, správního práva a finančního práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně zaměřit se na vybranou problematiku územní samosprávy, a to konkrétně na otázky spojené s vytvářením materiálního základu pro fungování územních samosprávných celků.

Tendence v demokratických státech ve veřejné správě směřují k co nejtěsnějšímu přiblížení veřejné správy občanovi, snad i v duchu dobré správy, aby veřejná správa byla chápána a realizována jako služba a nikoliv pouze jako nástroj moci a represe. Na samosprávu jsou přenášeny od státu mnohé kompetence, které však vyžadují pro kvalitní zvládnutí všech svěřených úkolů i patřičné legislativně materiální zázemí. Proto byla pracovníky katedry vybrána problematika Právní regulace financí a majetku územních samosprávných celků jako předmět grantového projektu, který byl přijat Grantovou agenturou Akademie věd České republiky a pod registračním číslem A7166101 vybraným týmem složeným z pracovníků oborů finančního práva a správního práva v letech 2001 až 2004 realizován.

Významnou měrou realizaci projektu napomohlo vytvoření mezinárodní odborné společnosti Centrum informací a organizace výzkumu veřejných financí a daňového práva zemí střední a východní Evropy se sídlem

v Białystoku, které je fórem výměny cenných zkušeností a poznatků mimo jiné i v oblasti financování územní samosprávy a jeho právní regulace. Za účinné spolupráce s tímto fórem a dále s Mezinárodním politologickým ústavem, za přispění Konrad-Adenauer-Stiftung a rovněž díky pochopení spectabilis děkana Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně bylo v rámci realizace zmíněného projektu k předmětné problematice svoláno

1. Mezinárodní právnícké symposium

s názvem

Financování územní samosprávy ve sjednocující se Evropě.

Symposium se uskutečnilo v Brně dne 12. září 2003 v budově Veřejného ochránce práv, kdy záštitu nad jeho jednáním laskavě převzal ministr financí České republiky pan Mgr. Bohuslav Sobotka.

Jednání symposia se zúčastnili zástupci vědeckých, pedagogických a jiných odborných pracovišť z Běloruska, České republiky, Chorvatska, Litvy, Maďarska, Polska, Slovenska a Ukrajiny.

Jednání 1. Mezinárodního právníckého symposia v Brně zahájil spectabilis děkan Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně pan doc. JUDr. Jan Svatoň, CSc.

V části správně právní a správně vědní jednání řídila paní JUDr. Soňa Skulová, Ph.D. a v problematice finančně právní a ekonomické pak JUDr. Petr Mrkývka, Ph.D.

Autoři sborníku:

Petr Mrkývka – předmluva

Michal Radvan – uspořádání a překlady neanglických shrnutí

Eva Ficlová – překlady neanglických shrnutí